

Nr 53.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av vissa delar av Vännäs lägerplats; given Stockholms slott den 20 januari 1933.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

G U S T A F.

Ivar Vennerström.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 20 januari 1933.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, NOTHIN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Departementschefen, statsrådet Vennerström anför:

På därom av Kungl. Maj:t i proposition (nr 177) till 1928 års riksdag gjord framställning medgav riksdagen (skrivelse nr 363), att två kronan tillhöriga, å en av förste lantmätaren H. J. Norrman upprättad, handlingarna i ärendet bifogad karta med I och II betecknade områden av Vännäs lägerplats finge försäljas till Vännäs köping mot, förutom andra angivna villkor, en köpeskillning av tillhoppa 34,900 kronor, varav 2,300 kronor avsågs för området I och 32,600 kronor för området II.

Genom brev den 22 juni 1928 förordnade Kungl. Maj:t därefter, att berörda två markområden finge försäljas till Vännäs köping för nyssnämnda belopp, tillhoppa 34,900 kronor, och på de villkor i övrigt, som angåves i riksdagens omförmälda skrivelse.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 30 december 1929 anhöllo kommunalfullmäktige i Vännäs köping, att priset för det med II betecknade området måtte nedsättas till 13,000 kronor, så att köpeskillingen för båda områdena komme att uppgå till sammanlagt 15,300 kronor.

Bihang till riksdagens protokoll 1933. 1 saml. Nr 53—54.

Efter att hava inhämtat yttranden över kommunalfullmäktiges framställning från länsstyrelsen i Västerbottens län samt arméförvaltningens fortifikationsdepartement fann Kungl. Maj:t genom beslut den 21 mars 1930 framställningen icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Sedan fortifikationsdepartementet med anledning av vad sålunda förekommit hos kommunalfullmäktige i Vännäs köping anhållit om besked, huruvida köpingen önskade förvärva de omhandlade två markområdena för 2,300 kronor respektive 32,600 kronor eller för sammanlagt 34,900 kronor, meddelade kommunalfullmäktige i skrivelse till departementet den 14 augusti 1930, att de icke vore villiga att för angivna belopp inköpa områdena.

Av det vid förenämnda proposition fogade utdraget av statsrådsprotokollet framgår, att det med I betecknade området, i areal innehållande 11.1763 hektar, till övervägande del består av odlingsmark och i övrigt av skogsmark med växande ungskog samt att det med II betecknade området, omfattande en areal av 65,200 kvadratmeter, utgöres av lämplig tomtmark med läge intill redan bebyggt område.

Uti skrivelse till Kungl. Maj:t den 16 november 1932 har arméförvaltningens fortifikationsdepartement framlagt förnyat förslag angående dispositionen av berörda delar av Vännäs lägerplats och därvid anfört, bland annat, följande.

Då kommunalfullmäktige i Vännäs köping genom skrivelsen den 14 augusti 1930 finge anses hava definitivt avböjt köp av ifrågavarande markområden till det pris, som av Kungl. Maj:t och riksdagen bestämts, hade departementet anmodat militärbefälhavaren för övre Norrland att om möjligt från annat håll införskaffa och till departementet insända köpeanbud å berörda områden. I anledning härav hade militärbefälhavaren genom auktion infordrat anbud å det med I betecknade området, varvid högsta anbudet, lydande å 3,825 kronor, avgivits av montören Karl Ingvar Mauritz Lindström i Vännäs. Frågan om försäljning av berörda område till Lindström hade därefter av departementet underställts Kungl. Maj:ts prövning, men enligt beslut den 2 april 1931 hade framställningen icke föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Å det med II betecknade området i dess helhet hade något anbud icke kunnat erhållas. Militärbefälhavaren hade meddelat, att någon försäljning av detta område icke syntes kunna ske, utan att dessförinnan en fullständig uppdelning i tomter uppgjorts, omfattande dels styckningsplan för området, dels ock förslag till minimipris för de särskilda tomterna.

För att kunna taga ställning till frågan om upprättande av en styckningsplan för sistnämnda område, hade fortifikationsdepartementet ansett sig böra hos länsstyrelsen i Västerbottens län anhålla om yttrande, huruvida för närvarande å orten finnes förutsättningar för en för kronan ekonomiskt gynnsam exploatering av området i enlighet med det av militärbefälhavaren framlagda förslaget.

Med anledning härav hade länsstyrelsen, som inhämtat yttranden i ärendet från landsfiskalen i orten samt överlantmätaren i länet, uti skrivelse till fortifikationsdepartementet den 15 juli 1932 meddelat, att på grund av nuvarande ekonomiska förhållanden ingen utpräglad tendens till köp och bebyggelse av tomter finnes vare sig i Vännäs köping eller i övriga samhällen i länet. Skulle förevarande fråga avgöras med hänsyn till dagsläget, måste länsstyrelsen förklara, att för närvarande saknades förutsättningar för en för kronan ekonomiskt gynnsam användning av området II. Men länsstyrelsen hölle före, att kronan vid bättre konjunkturläge skulle kunna finna en för kronan ekonomiskt fördelaktig användning av detsamma. Då området vore beläget i mitten av

köpingen, vore det av många skäl troligt, att blivande bebyggelse komme att inriktas på detta område. Därest det styckades i tomter och köpeskilling bestämdes, vilken därefter för blivande spekulanter kungjordes, komme detta med all sannolikhet att inverka på intresset för tomtförvärv. I anslutning till vad sålunda anförts hade länsstyrelsen föreslagit, att området i fråga, sedan det lagts under stadsplan, styckades i tomter och att försäljningen verkställdes genom länsstyrelsens försorg.

Vad det med I betecknade området anginge, vore förenämnde Lindström, enligt vad departementet inhämtat, villig att till den 1 juli 1933 stå fast vid sitt å detsamma tidigare avgivna anbud å 3,825 kronor ävensom att underkasta sig övriga av riksdagen för områdets försäljning uppställda villkor.

För egen del finge fortifikationsdepartementet anföra följande.

Det med I betecknade området vore icke för något kronans behov erforderligt. Det av Lindström avgivna anbudet å 3,825 kronor, vilket tillkommit vid offentlig auktion, syntes vara det högsta, som för närvarande kunde påräknas. Arméförvaltningens domäntjänsteman hade uti avgivet yttrande funnit detsamma skäligt och tillstyrkt försäljning i enlighet därmed. Det vore att märka, att området i fråga vid en år 1928 av rådmannen i Umeå G. Sandström och f. d. riksdagsmannen J. Rehn verkställd värdering fått sig åsatt ett värde av 2,300 kronor samt att riksdagen medgivit områdets försäljning för sistnämnda pris. På nu anförda skäl ansåge sig fortifikationsdepartementet kunna förorda en försäljning av området till Lindström för av denne erbjudet pris, 3,825 kronor, och på de villkor i övrigt, som tidigare uppställts för ifrågavarande områdes försäljning.

Vidkommande det med II betecknade området syntes det vara tveksamt, huruvida åtgärder för detsammans försäljning i närvarande läge kunde anses lämpliga. Av länsstyrelsens yttrande framginge visserligen, att förutsättningar torde finnas för en framtida för kronan gynnsam försäljning av området, sedan detsamma lagts under stadsplan och styckats i tomter. Å andra sidan inhämtades emellertid såväl av samma yttrande som av de av landsfiskalen i orten och vederbörande överlantmätare avgivna utlåtandena, att med hänsyn till dagsläget förutsättningar saknades för en för kronan gynnsam försäljning av området. Att trots sistnämnda förhållande nu nedlägga förvisso icke oväsentliga kostnader för stadsplanläggning och tomtindelning av området syntes departementet knappast tillrädligt. I viss mån betänkligt torde även vara att genom en omedelbar stadsplanläggning binda områdets användning vid viss bebyggelse, som, åtminstone i ogynnsamt fall, kunde med hänsyn till köpingens framtida utveckling bliva mindre ändamålsenlig. På sålunda anförda skäl ansåge fortifikationsdepartementet, att med åtgärder för stadsplanläggning och försäljning av området II borde tillsvidare anstå.

Såsom av det föregående framgår, har riksdagen redan tidigare på förslag av Kungl. Maj:t medgivit, att de två områden av Vännäs lägerplats, varom nu är fråga, finge försäljas till Vännäs köping. Emellertid hava köpingens kommunalfullmäktige sedermera förklarat sig icke vilja förvärva områdena till de pris, som förutsatts vid lämmandet av nämnda medgivande. Till följd härav torde frågan angående dispositionen av dessa områden åter böra underställas riksdagens prövning.

*Departements-
chefen.*

I likhet med arméförvaltningens fortifikationsdepartement finner jag mig böra förorda, att det å den i ärendet omförmälda kartan med I betecknade området försäljes till montören K. I. M. Lindström i Vännäs för en köpeskilling av 3,825 kronor och på villkor i övrigt, att Lindström förbinder sig att icke bebygga området med byggnader, som förhindra utnyttjandet av det å Vännäs läger anordnade flygfältet, ävensom medgiver, att till säkerhet för fullgörande

av ifrågavarande förbindelse servitutsinteckning må meddelas i den försålda fastigheten. Såsom ett ytterligare villkor torde vidare böra föreskrivas, att köparen ensam vidkännes alla av fånget föranledda avstycknings- och lagfarts-kostnader.

Vad angår det å förenämnda karta med II betecknade området, anser jag i likhet med fortifikationsdepartementet, att med åtgärder för områdets stads-panelläggning och försäljning bör tills vidare anstå. Kungl. Maj:t torde emellertid redan nu böra bemyndigas att vid lämplig tidpunkt utan riksdagens vidare hörande verkställa försäljning av området på de villkor, som Kungl. Maj:t med hänsyn till omständigheterna då kan finna skäligt bestämma.

De särskilda villkor, som här förut angivits för försäljningen av det med I betecknade området, torde även böra uppställas för avyttringen av det med II betecknade området.

De för områdena i fråga inflytande köpeskillingsmedlen torde böra tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Under åberopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

dels medgiva,

att det å den i ärendet omförmälda kartan med I betecknade området av Vännäs lägerplats må försäljas till montören K. I. M. Lindström i Vännäs eller dennes rättsinnehavare för en köpeskillning av 3,825 kronor, samt

att det å samma karta med II betecknade området av nyssnämnda lägerplats må försäljas å tid och på villkor, som det tillkommer Kungl. Maj:t att bestämma,

dels ock föreskriva,

att markupplåtelseerna skola ske under förbehåll om, att köparna vidkännas alla av upplåtelseerna föranledda lagfarts- och avstyckningskostnader samt förbinda sig att icke bebygga de inköpta områdena med byggnader, som förhindra utnyttjandet av det intilliggande flygfältet, ävensom medgiva, att till säkerhet för fullgörande av ifrågavarande förbindelse servitutsinteckning må meddelas i de försålda fastigheterna, samt

att till följd av försäljningarna inflytande köpeskillingsmedel skola, efter avdrag av försäljningskostnaderna, tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Alf Ewerlöf.